

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра прикладної біології, розведення та генетики тварин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

“ 14 ” травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Анімалоінтервенція в соціальній сфері**

Галузь знань	Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
Спеціальність	Н2 «Тваринництво»
Освітня програма	«Кінологія»
Факультет	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники	Себа Микола Васильович, доцент кафедри прикладної біології, розведення та генетики тварин кандидат с.-г. наук, доцент; Скальський Костянтин Олександрович, директор ГО «Helping Dogs Network», голова правління ГС "Платформа розвитку людино-тваринної взаємодії і соціальної інклюзії"; Хоменко Марина Олександрівна, старший викладач кафедри прикладної біології, розведення та генетики тварин кандидат с.-г. наук, старший викладач; Свириденко Наталія Петрівна, доцент кафедри прикладної біології, розведення та генетики тварин кандидат с.-г. наук, доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни: дисципліна охоплює соціально-психологічні аспекти інтервенцій із залученням тварин (анімалоінтервенцій) з терапевтичними, навчальними, кризовими та дозвіллевими цілями, а також основи асистивної кінології. Програма базується на етиці та механізмах взаємодії людини й тварини. Вона формує компетентності для роботи з клієнтами із залученням тварин в межах терапії (ТзТ), навчання (НзТ), підтримки (ПзТ) та активностей (АзТ) із залученням собак.

Студенти вчаться планувати й аналізувати індивідуальні та групові сесії, вивчають критерії відбору тварин і специфіку роботи з дітьми, дорослими та ветеранами з бойовим травматичним досвідом.

Лабораторний практикум спрямований на моделювання безпечних сеансів, забезпечення добробуту учасників, оцінювання ефективності та документування процесів. Окремо вивчається професійна етика, межі компетенцій фахівця в мультидисциплінарній команді. Самостійна робота присвячена розробці стратегій інтервенцій та аналізу міжнародних стандартів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>Н2 «Тваринництво»</i>	
Освітня програма	<i>«Кінологія»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	30 год.	
Самостійна робота	90 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - дати студентам знання і практичні навички для залучення собак до соціальної роботи, навчання, підтримки та реабілітації. Мета досягається через освітні завдання: засвоєння засад людино-тваринної взаємодії та вивчення практик у закладах. Загальноосвітні завдання включають аналіз міжнародного досвіду, оцінку ефективності програм та розширення уявлень про анімалоінтервенції. Виховні завдання формують професійну етику, відповідальність за добробут людей і тварин, комунікативну культуру та критичне мислення

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню (за їх наявності). Вивченню дисципліни передуює засвоєння компетентностей, набутих під час опанування обов'язкових освітніх компонентів ОПІ першого року навчання, зокрема ОК: 5, 6, 8.

Інтегральна компетентність (ІК):

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології.

Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел; ЗК5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальна (фахова) компетентність(СК): СК 3. Здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві; СК 10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; СК 11. Здатність розробляти та впроваджувати заходи селекційно-племінної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями; розробляти моделі відтворення нових генерацій собак, використовуючи їх генетичні параметри; СК 13. Здатність організовувати та координувати заходи з підготовки собак до службового використання.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН 5. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані; ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики; ПРН 11. Розробляти та реалізовувати заходи селекційно-

племінної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями; використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій; ПРН 14. Організовувати та управляти діяльністю кінологічних підрозділів державних та приватних структур з урахуванням особливостей використання робочих якостей собак.

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи інтервенцій із залученням тварин та роботи тварин в асистивній сфері (включаючи відбір і тестування)														
Тема 1. Феномен та концептуальні основи галузі людино-тваринної взаємодії (ЛТВ). Філософські та морально-етичні основи галузі.	1	10	2		2		6							
Тема 2. Термінологія галузі: семантична узгодженість, відповідність міжнародним стандартам і вітчизняним підходам.	1-2	10	2		2		6							
Тема 3. Міжнародні правові норми та вітчизняне законодавство, яке регулює сферу інтервенцій та асистивну сферу.	2	10	2		2		6							
Тема 4. Механізми взаємного впливу людини і тварини у світлі сучасних теорій і наукових підходів.	2-3	10	2		2		6							
Тема 5. Класифікація базових моделей роботи та межі компетенції спеціалістів.	3	10	2		2		6							
Тема 6. Види інтервенцій / послуг із залученням тварин (ПзТ). ТзТ, НзТ, АзТ, кризові інтервенції та психоемоційна підтримка.	3-4	10	2		2		6							

Продовження таблиці 2

Тема 7. Забезпечення добробуту тварин у сфері інтервенцій та асистивної роботи: міжнародна та вітчизняна практика, підходи, які мінімізують ризики та навантаження на тварин.	4-5	10	2		2		6							
Тема 8. Методологія впровадження послуг із залученням тварин в закладах та установах. Організація роботи, права та обов'язки фахівців.	5-6	10	2		2		6							
Разом за модулем 1		80	16		16		48							
Модуль 2. Практичні технології та методики інтервенцій із залученням тварин та практика роботи тварин в асистивній сфері (включаючи відбір і тестування)														
Тема 9. Комунікативні техніки в роботі з людьми. Техніки взаємодії (техніки неконфліктного спілкування, уникнення конфліктів, практичні інструменти комунікації).	6	10	2		2		6							
Тема 10. Професійний профіль постачальника ПзТ, професійна етика, правила: поведінка, зовнішність та ін.	6-7	10	2		2		6							
Тема 11. Методологія розробки планів групових та індивідуальних сесій (ТзТ, НзТ, АзТ).	7	10	2		2		6							
Тема 12. Специфіка роботи з різними категоріями клієнтів (дорослі/діти).	7-8	10	2		2		6							
Тема 13. Методологія впровадження послуг із залученням тварин в заклади та установи.	8	10	2		2		6							
Тема 14. Участь в роботі міждисциплінарної команди, звітність, документація та відповідальність.	8-9	10	2		2		6							

Продовження таблиці 2

Тема 15. Алгоритми відбору, тестування та підготовки тварин для роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.	10	10	2	2	6						
Разом за модулем 2		70	14	14	42						
Усього годин		150	30	30	90						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Феномен та концептуальні основи галузі людино-тваринної взаємодії (ЛТВ). Філософська та морально-етична база.	2
2.	Термінологія галузі: семантична узгодженість, відповідність міжнародним стандартам і вітчизняним підходам.	2
3.	Міжнародні правові норми та вітчизняне законодавство, яке регулює сферу інтервенцій та асистивну сферу.	2
4.	Механізми взаємного впливу людини і тварини у світлі сучасних теорій і наукових підходів.	2
5.	Класифікація базових моделей роботи та межі компетенції спеціалістів.	2
6.	Види інтервенцій / послуг із залученням тварин (ПзТ): ТзТ, НзТ, АзТ, кризові інтервенції та психоемоційна підтримка.	2
7.	Забезпечення добробуту тварин в сфері інтервенцій та асистивної роботи: міжнародна та вітчизняна практика, підходи, які мінімізують ризики та навантаження на тварин.	2
8.	Методологія впровадження послуг із залученням тварин в закладах та установах. Організація роботи, права та обов'язки фахівців.	2
9.	Комунікативні техніки в роботі з людьми. Техніки взаємодії (техніки неконфліктного спілкування, уникнення конфліктів, практичні інструменти комунікації).	2
10.	Професійний профіль постачальника ПзТ, професійна етика, правила: поведінка, зовнішність та ін.	2
11.	Методологія розробки планів групових та індивідуальних сесій (ТзТ, НзТ, АзТ).	2
12.	Специфіка роботи з різними категоріями клієнтів (дорослі/діти).	2
13.	Методологія впровадження послуг із залученням тварин в заклади та установи.	2
14.	Участь в роботі міждисциплінарної команди, звітність, документація та відповідальність.	2
15.	Алгоритми відбору, підготовки та тестування тварин для роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.	2

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Еволюція біоетичних підходів у контексті взаємодії людини і тварини (від антропоцентризму до екологізму) та пострадянська трансформація галузі ЛТВ.	2

Продовження таблиці 4

2.	Проблеми термінологічної відповідності в галузі ЛТВ: порівняльний аналіз із міжнародною практикою.	2
3.	Чинні правові норми та потреби їх удосконалення у сфері впровадження послуг із залученням тварин.	1
4.	Проблематика вітчизняної сфери послуг із залученням тварин: проблеми нормативні, технічні, етичні, правові.	1
5.	Проблематика вітчизняної асистивної сфери кінології (собаки-поводирі, собаки-асистенти): проблеми нормативні, технічні, етичні, правові.	1
6.	Сучасні теорії, які пояснюють механізм взаємного впливу людини і тварини: аналіз та порівняння.	2
7.	Розробка сценаріїв інтервенцій в сфері реабілітації, навчання, психоемоційної / кризової підтримки: вибір стратегії та планування.	2
8.	Невербальна комунікація (мова тіла, жести) у тварин та людей.	2
9.	Проблеми та виклики впровадження послуг із залученням тварин у системах реабілітації, освіти та суміжних сферах.	2
10.	Проблеми відбору, тестування та підготовки собак до роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.	1
11.	Техніки практичної соціальної роботи з людьми (недопущення та уникнення конфліктів).	2
12.	Правила та норми поведінки надавачів послуг із залученням тварин для різних категорій клієнтів.	1
13.	План залучення тварини до індивідуальної сесії фізичної терапії.	1
14.	Терапевтичні інтервенції з дорослими та дітьми (порівняння, схожість, розбіжність).	1
15.	Розробка плану навчальної сесії із залученням тварин (дорослі або діти).	2
16.	Розробка плану групової сесії АзТ з дітьми.	
17.	Робота тварини в процесі групових сесій з дітьми і дорослими, практичні техніки роботи для забезпечення норм добробуту.	1
18.	План індивідуальної сесії ТзТ з дитиною.	2
19.	Техніка роботи під час індивідуальної сесії ТзТ з дітьми (в певних видах інтервенцій).	2
20.	Питання тестування та підготовки собак для роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історична еволюція взаємодії людини і тварин-симбіонтів: трансформація змісту взаємодії та взаємна самоактуалізація. Роботи Абрахама Маслоу, Конрада Лоренца, Ніколаса Тінбергена та Дональда Брума щодо реалізації природніх потреб людини і тварини.	3
2.	Аналіз вітчизняного ринку послуг із залученням тварин: відповідність загальноприйнятим в світі стандартам і практикам.	3
3.	Аналіз стандартів та підходів до забезпечення добробуту тварин під час інтервенцій (на основі рекомендацій щодо добробуту тварин, які надані в Білій Книзі ІАНАІО та документах інших організацій).	3

Продовження таблиці 5

4.	Аналіз закордонної нормативно-правової бази, яка регулює: сферу інтервенцій, асистивну сферу, інші сфери, які стосуються ЛТВ. Проблематика вибору дієвої моделі для вітчизняної сфери послуг із залученням тварин.	3
5.	Асистивна сфера кінології: проблематика переходу від пострадянської системи до сучасних підходів роботи. Аналіз сучасного стану даної сфери в Україні у порівнянні з іншими країнами.	3
6.	Гіпотеза біофілії, теорія «Ти-об'єкт»: роботи Едварда Вілсона, Мартіна Бубера.	3
7.	Полівагальна теорія Стівена Порджеса в практиці інтервенцій з тваринами.	3
8.	Дослідження, які стосуються активації префронтальної кори та «окситоцинова» теорія: Керстін Мoberг, група Нагасакі та інші. Значення досліджень для різних сфер ЛТВ.	3
9.	Дзеркальна моторно-резонансна система (MNS) як нейробіологічна основа синхронізації, наслідування та емоційного резонансу між людиною і твариною: різні теорії та дослідження напрямку.	3
10.	Робота імпліцитної системи в інтервенціях: різні теорії та дослідження.	3
11.	Практика реабілітації згідно з вітчизняною нормативно-правовою базою та місце в ній послуг із залученням тварин: доказові методи, можливість здійснення інтервенцій з тваринами в практиці. Питання впровадження практики інтервенцій із залученням тварин в закладах реабілітації.	3
12.	Перспективи затвердження інтервенцій із залученням тварин як одного з доказових методів реабілітації, психосоціальних методів: необхідність досліджень, алгоритм дій щодо затвердження та ін.	3
13.	Залучення тварин до діагностики та психологічного тестування: тварина як медіатор, провокатор або індикатор психологічних реакцій. Перспективи даної сфери.	3
14.	Терапевтичні інтервенції з тваринами: алгоритми та форми участі фахівців, які залучають тварину для здійснення інтервенцій.	3
15.	Терапевтичні інтервенції з тваринами в роботі з дітьми: особливості роботи з групами дітей, формування простору, завдання і роль хендлера і тварини, відмінність від роботи з дорослими.	3
16.	Терапевтичні інтервенції з тваринами в роботі з дорослими: особливості роботи з різними категоріями, формування простору, відмінність від роботи з дітьми.	3
17.	Інтервенції із залученням тварин в практиці фізичної терапії: особливості роботи та ефективність.	3
18.	Інтервенції із залученням тварин в практиці паліативної допомоги: доцільність та ефективність.	3
19.	Навчальні інтервенції: потенціал залучення тварин до навчання різних категорій. Досвід вже напрацьованих практик та перспективи напрямку.	3
20.	Навчальні інтервенції в роботі з дітьми: встановлення цілей, створення робочого плану та відстеження результатів.	3
21.	Залучення тварин до процесу гуманістичної освіти.	3
22.	Психоемоційна підтримка із залученням собак, практики візитерства: практики залучення до роботи, в тому числі, службових і спортивних собак.	3

Продовження таблиці 5

23.	Активність з тваринами: проведення заходів для дітей та дорослих із залученням тварин: питання організації, правил безпеки, дотримання добробуту тварин під час заходів.	3
24.	Перспективи залучення тварин для полегшення процесу комунікації під час роботи з людьми: тварина як третя точка для зміщення фокусу уваги, тварина як ініціатор комунікації, інші прийоми та техніки.	3
25.	Питання дотримання професійної етики фахівців, які здійснюють інтервенції: контроль і самоконтроль, необхідні компетенції.	3
26.	Дослідження нових перспективних сфер діяльності, до яких долучаються тварини: нові асистивні технології, собаки медичного попередження, медичного реагування та ін.	3
27.	Тварини як «біосенсори», непрямі детектори стану людини, розпізнавання стресу та емоційного стану. Також «зворотна діагностика»: стан собаки, рівень стресу, якість взаємодії та вплив цих параметрів на успішність інтервенції.	3
28.	Практика кризових інтервенцій, закордонний та вітчизняний досвід: тварини в екстрених службах, кризові втручання під час катастроф, тварини в пенітенціарній системі, судових приміщеннях.	3
29.	Питання організації системи відбору тварин для соціальної роботи, роботи в сферах реабілітації, освіти та асистивній сфері: розведення тварин з відповідними робочими якостями, можливість залучення дорослих тварин з притулків та ін.	3
30.	Адаптація технік тренування та тестування зі спортивної кінології для підготовки собак до анімалоінтервенцій і асистивної діяльності: питання створення і вдосконалення єдиного національного тесту і стандарту в даних сферах.	3

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- захист лабораторних робіт;
- модульні тести;
- пірінгове оцінювання;
- екзамен;

7. Методи навчання:

- практико-орієнтоване навчання;
- навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи інтервенцій із залученням тварин та роботи тварин в асистивній сфері (включаючи відбір і тестування)		
Лабораторна робота 1. Еволюція біоетичних підходів у контексті взаємодії людини і тварини (від антропоцентризму до екологізму) та пострадянська трансформація галузі ЛТВ.	ПРН - 5, 10, 11, 14. У тому числі студент повинен уміти пояснювати зміни у ставленні до тварин та бачити прогалини в українському законодавстві, вільно використовувати міжнародні терміни у сфері послуг із тваринами та розуміти їхні відмінності. Також повинен знати, як правильно відбирати, тестувати та готувати собак-асистентів, або поводитирів до роботи. Повинен вміти розробляти плани і сценарії для реабілітації чи навчання у лікарнях та школах, розуміти мову тіла тварин, щоб правильно з ними спілкуватися, та вміти науково обґрунтувати користь такої взаємодії для людини. Крім того, навчиться виявляти технічні чи етичні проблеми у цій сфері та знаходити шляхи їх вирішення.	5
Самостійна робота 1. Історична еволюція взаємодії людини і тварин-симбіонтів: трансформація змісту взаємодії та взаємна самоактуалізація. Роботи Абрахама Маслоу, Конрада Лоренца, Ніколаса Тінбергена та Дональда Брума щодо реалізації природніх потреб людини і тварини.		2
Самостійна робота 2. Аналіз стандартів та підходів до забезпечення добробуту тварин під час інтервенцій (на основі рекомендацій щодо добробуту тварин, які надані в Білій Книзі ІАНАІО та документах інших організацій).		1
Лабораторна робота 2. Проблеми термінологічної відповідності в галузі ЛТВ: порівняльний аналіз із міжнародною практикою.		5
Самостійна робота 3. Аналіз вітчизняного ринку послуг із залученням тварин: відповідність загальноприйнятим в світі стандартам і практикам.		1
Самостійна робота 4. Аналіз закордонної нормативно-правової бази, яка регулює: сферу інтервенцій, асистивну сферу, інші сфери, які стосуються ЛТВ. Проблематика вибору дієвої моделі для вітчизняної сфери послуг із залученням тварин.		2
Лабораторна робота 3. Чинні правові норми та потреби їх удосконалення у сфері впровадження послуг із залученням тварин.		5
Самостійна робота 5. Асистивна сфера кінології: проблематика переходу від пострадянської системи до сучасних підходів роботи. Аналіз сучасного стану даної сфери в Україні у порівнянні з іншими країнами.		1
Самостійна робота 6. Полівагальна теорія Стівена Порджеса в практиці інтервенцій з тваринами.		1
Лабораторна робота 4. Проблематика вітчизняної сфери послуг із залученням тварин: проблеми нормативні, технічні, етичні, правові.		5
Самостійна робота 7. Гіпотеза біофілії, теорія «Ти-об'єкт»: роботи Едварда Вілсона, Мартіна Бубера.		1
Самостійна робота 8. Дослідження, які стосуються активації префронтальної кори та «окситоцинова» теорія: Керстін Моберг, група Нагасакі та інші. Значення досліджень для різних сфер ЛТВ.		2
Лабораторна робота 5. Проблематика вітчизняної асистивної сфери кінології (собаки-поводирі, собаки-асистенти): проблеми нормативні, технічні, етичні, правові.		5
Самостійна робота 9. Дзеркальна моторно-резонансна система (MNS) як нейробіологічна основа синхронізації, наслідування та емоційного резонансу між людиною і твариною: різні теорії та дослідження напрямку.		2

Продовження таблиці 8.1

Самостійна робота 10. Робота імпліцитної системи в інтервенціях: різні теорії та дослідження.		1
Лабораторна робота 6. Сучасні теорії, які пояснюють механізм взаємного впливу людини і тварини: аналіз та порівняння.		5
Самостійна робота 11. Практика реабілітації згідно з вітчизняною нормативно-правовою базою та місце в ній послуг із залученням тварин: доказові методи, можливість здійснення інтервенцій з тваринами в практиці. Питання впровадження практики інтервенцій із залученням тварин в закладах реабілітації.		1
Лабораторна робота 7. Розробка сценаріїв інтервенцій в сфері реабілітації, навчання, психоемоційної / кризової підтримки: вибір стратегії та планування.		5
Самостійна робота 12. Перспективи затвердження інтервенцій із залученням тварин як одного з доказових методів реабілітації, психосоціальних методів: необхідність досліджень, алгоритм дій щодо затвердження та ін.		2
Лабораторна робота 8. Невербальна комунікація (мова тіла, жести) у тварин та людей.		5
Самостійна робота 13. Залучення тварин до діагностики та психологічного тестування: тварина як медіатор, провокатор або індикатор психологічних реакцій. Перспективи даної сфери.		1
Лабораторна робота 9. Проблеми та виклики впровадження послуг із залученням тварин у системах реабілітації, освіти та суміжних сферах.		5
Самостійна робота 14. Терапевтичні інтервенції з тваринами: алгоритми та форми участі фахівців, які залучають тварину для здійснення інтервенцій.		1
Лабораторна робота 10. Проблеми відбору, тестування та підготовки собак до роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.		5
Самостійна робота 15. Терапевтичні інтервенції з тваринами в роботі з дітьми: особливості роботи з групами дітей, формування простору, завдання і роль хендлера і тварини, відмінність від роботи з дорослими.		1
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Практичні технології та методики інтервенцій із залученням тварин та практика роботи тварин в асистивній сфері (включаючи відбір і тестування)		
Лабораторна робота 1. Техніки практичної соціальної роботи з людьми (недопущення та уникнення конфліктів).	ПРН - 5, 10, 11, 14. У тому числі студент повинен уміти уникати та професійно розв'язувати конфлікти під час соціальної роботи, дотримуючись етичних норм поведінки з різними категоріями клієнтів. Студент повинен знати, як розробляти детальні плани залучення тварин до індивідуальних занять із фізичної терапії, а також організувати навчальні та групові сесії для дорослих і дітей.	5
Самостійна робота 1. Терапевтичні інтервенції з тваринами в роботі з дорослими: особливості роботи з різними категоріями, формування простору, відмінність від роботи з дітьми.		1
Лабораторна робота 2. Правила та норми поведінки надавачів послуг із залученням тварин для різних категорій клієнтів.		5
Самостійна робота 2. Інтервенції із залученням тварин в практиці фізичної терапії: особливості роботи та ефективність.		1

Продовження таблиці 8.1

Самостійна робота 3.Інтервенції із залученням тварин в практиці паліативної допомоги: доцільність та ефективність.	Важливим умінням є розрізнення підходів у роботі з різними віковими групами та застосування практичних технік під час терапевтичних інтервенцій. Студент повинен уміти забезпечувати добробут тварини під час навантажень, стежачи за її станом. Також студент повинен володіти методиками тестування, відбору та підготовки собак для роботи в асистивній і терапевтичній сферах.	1
Лабораторна робота 3. План залучення тварини до індивідуальної сесії фізичної терапії		5
Самостійна робота 4.Навчальні інтервенції: потенціал залучення тварин до навчання різних категорій. Досвід вже напрацьованих практик та перспективи напрямку.		2
Самостійна робота 5.Навчальні інтервенції в роботі з дітьми: встановлення цілей, створення робочого плану та відстеження результатів.		1
Лабораторна робота 4. Терапевтичні інтервенції з дорослими та дітьми (порівняння, схожість, розбіжність).		5
Самостійна робота 6.Залучення тварин до процесу гуманістичної освіти.		1
Лабораторна робота 5. Розробка плану навчальної сесії із залученням тварин (дорослі або діти)		5
Самостійна робота 7.Психоемоційна підтримка із залученням собак, практики візитерства: практики залучення до роботи, в тому числі, службових і спортивних собак.		1
Самостійна робота 8.Активність з тваринами: проведення заходів для дітей та дорослих із залученням тварин: питання організації, правил безпеки, дотримання добробуту тварин під час заходів.		2
Лабораторна робота 6. Розробка плану групової сесії АзТ з дітьми.		5
Самостійна робота 9.Перспективи залучення тварин для полегшення процесу комунікації під час роботи з людьми: тварина як третя точка для зміщення фокусу уваги, тварина як ініціатор комунікації, інші прийоми та техніки.		2
Самостійна робота 10.Питання дотримання професійної етики фахівців, які здійснюють інтервенції: контроль і самоконтроль, необхідні компетенції.		1
Лабораторна робота 7. Робота тварини в процесі групових сесій з дітьми і дорослими, практичні техніки роботи для забезпечення норм добробуту.		5
Самостійна робота 11.Дослідження нових перспективних сфер діяльності, до яких долучаються тварини: нові асистивні технології, собаки медичного попередження, медичного реагування та ін.		1
Самостійна робота 12.Тварини як «біосенсиори», непрямі детектори стану людини, розпізнавання стресу та емоційного стану. Також «зворотна діагностика»: стан собаки, рівень стресу, якість взаємодії та вплив цих параметрів на успішність інтервенції.	2	
Лабораторна робота 8. План індивідуальної сесії ТзТ з дитиною.	5	
Самостійна робота 13.Практика кризових інтервенцій, закордонний та вітчизняний досвід: тварини в екстрених службах, кризові втручання під час катастроф, тварини в пенітенціарній системі, судових приміщеннях.	1	

Продовження таблиці 8.1

Лабораторна робота 9. Техніка роботи під час індивідуальної сесії ТзТ з дітьми (в певних видах інтервенцій).		5
Самостійна робота 14. Питання організації системи відбору тварин для соціальної роботи, роботи в сферах реабілітації, освіти та асистивній сфері: розведення тварин з відповідними робочими якостями, можливість залучення дорослих тварин з притулків та ін.		1
Лабораторна робота 10. Питання тестування та підготовки собак для роботи в сфері інтервенцій та асистивній сфері.		5
Самостійна робота 15. Адаптація технік тренування та тестування зі спортивної кінології для підготовки собак до анімалоінтервенцій і асистивної діяльності: питання створення і вдосконалення єдиного національного тесту і стандарту в даних сферах.		2
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		(M1 + M2+M3)/3*0,7 ≤ 70
Екзамен/залік		30
Разом за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn (на стадії розробки);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, +навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Animal Assisted Intervention International. *Standards of practice and competencies for animal assisted interventions* [Electronic resource]. 2022. URL: [AAII Standards](#) (date of access: 06.05.2026).
2. Beetz A., Uvnäs-Moberg K., Julius H., Kotrschal K. Psychosocial and psychophysiological effects of human-animal interactions: the possible role of oxytocin // *Frontiers in Psychology*. 2012. Vol. 3. Art. 234. DOI: 10.3389/fpsyg.2012.00234.
3. Binder A. J. et al. Recommendations for uniform terminology in animal-assisted services // *Human-Animal Interactions*. 2024. DOI: 10.1079/hai.2024.0003.
4. Біоетика: від теорії до практики. Київ : Авіцена, 2021. 144 с. ISBN 978-617-7597-30-7.
5. Dobos P., Pongrácz P. You talkin' to me? Functional breed selection may have fundamentally influenced dogs' sensitivity to human verbal communicative cues // *BMC Biology*. 2024. Vol. 22. Art. 183. URL: [BMC Biology article](#) (date of access: 06.05.2026).
6. Foltin S. *Hundgestützte Intervention: Wissenschaft trifft Praxis – ausgewählte Studien erklärt*. Kynos Verlag, 2022. 224 S. ISBN 978-3954642939.
7. Handlin L. et al. Short-term interaction between dogs and their owners: effects on oxytocin, cortisol, insulin and heart rate – an exploratory study // *Anthrozoös*. 2011. Vol. 24, No. 3. P. 301–315. DOI: 10.2752/175303711X13045914865385.
8. Hediger K., Beetz A., Wohlfarth R. Tiergestützte Verhaltenstherapie: Wissensstand und Theorien [Electronic resource]. DOI: 10.30820/9783837974409-II_429. URL: [ResearchGate publication](#) (date of access: 06.05.2026).
9. Iacoboni M. *Mirroring people: the new science of how we connect with others*. New York : Farrar, Straus and Giroux, 2008. 308 p.
10. IAHAIO White Paper 2014, updated for 2018 [Electronic resource]. URL: [IAHAIO White Paper](#) (date of access: 06.05.2026).
11. Lass-Hennemann J. et al. Therapy dogs as a crisis intervention after traumatic events: an experimental study // *Frontiers in Psychology*. 2018. Vol. 9. Art. 1627. DOI: 10.3389/fpsyg.2018.01627.
12. Marti R. et al. Effects of contact with a dog on prefrontal brain activity [Electronic resource]. 2022. URL: [PMC article](#) (date of access: 06.05.2026).
13. Nimer J., Lundahl B. Animal-assisted therapy: a meta-analysis // *Anthrozoös*. 2007. Vol. 20, No. 3. P. 225–238. DOI: 10.2752/089279307X224773.
14. Porges S. W. *The polyvagal theory: neurophysiological foundations of emotions, attachment, communication, and self-regulation*. New York : W. W. Norton & Company, 2011. 347 p.
15. Pustovit S., Paliei L. Global bioethics in European context // *Філософська думка*. 2024. № 2. С. 117–136. URL: [Стаття PDF](#) (дата звернення: 06.05.2026).
16. Rosenberg M. B. *Nonviolent communication: a language of life*. Encinitas, CA : PuddleDancer Press, 2003. 240 p.
17. Rugaas T. *On talking terms with dogs: calming signals* [Electronic resource]. URL: [Calming Signals PDF](#) (date of access: 06.05.2026).

18. Rütten, Fleissner. On the function of the greeting ceremony in social canids – exemplified by African wild dogs *Lycaon pictus* // Canid News. 2004. Vol. 7.3. URL: [Canid News article](#) (date of access: 06.05.2026).
19. Thayer E. R., Stevens J. R. *Encyclopedia of animal cognition and behavior*. Cham : Springer, 2022. ISBN 978-3-319-55065-7.
20. Запорожан В. М., Аряєв М. Л. Біоетика та біобезпека : підручник. Київ: Здоров'я, 2013. 456 с. ISBN 978-966-463-038-2. URL: [PDF видання](#) (дата звернення: 06.05.2026).

Додаткові джерела

1. Скальський К. Аналіз відповідності перекладу оригінального тексту документа IАНАІО WHITE PAPER на українську мову [Electronic resource]. 2025. URL: [HDN IАНАІО White Paper](#) (дата звернення: 06.05.2026).
2. Венцлав Л., Скальський К. Про розвиток методів, які включають в себе залучення собак до допомоги людям, по ситуації яка є на даний момент в Україні [Electronic resource]. Київ, 2023. URL: [HDN article](#) (дата звернення: 06.05.2026).
3. Стандарти практики для інтервенцій за участю тварин компанії Pet Partners (переклад) [Electronic resource]. URL: [Pet Partners translation](#) (дата звернення: 06.05.2026).

Інформаційні ресурси

1. International Association of Human-Animal Interaction Organizations. URL: [IАНАІО official website](#) (дата звернення: 06.05.2026).
2. European Society for Animal Assisted Therapy. URL: [ESAAT official website](#) (дата звернення: 06.05.2026).
3. International Society for Animal Assisted Therapy. URL: [ISAAT official website](#) (дата звернення: 06.05.2026).
4. [American Veterinary Medical Association](#) (дата звернення: 06.05.2026).

Закони України, постанови КМУ та накази профільних інституцій

1. Закон України «Про ветеринарну медицину». URL: [Закон України Про ветеринарну медицину](#) (дата звернення: 06.05.2026).
2. Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження». URL: [Закон України Про захист тварин від жорстокого поводження](#) (дата звернення: 06.05.2026).
3. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». URL: [Закон України Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні](#) (дата звернення: 06.05.2026).
4. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» від 03.12.2020 № 1053-ІХ. URL: [Закон України Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я](#) (дата звернення: 06.05.2026).
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сферах охорони здоров'я, реабілітації, соціального захисту та державної реєстрації окремих об'єктів санітарних заходів»

№ 3911-IX від 21.08.2024. URL: [Закон України №3911-IX](#) (дата звернення: 06.05.2026).

6. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів : наказ МВС України від 06.02.2019 № 88.

7. Про організацію впровадження в Національній поліції України пілотного проекту залучення кінологів зі службовими собаками до психоемоційної підтримки поліцейських : наказ Нац. поліції України від 13.08.2024 № 870.

8. Про організацію надання психосоціальної допомоги населенню : наказ МОЗ України від 13.12.2023 № 2118. URL: [Наказ МОЗ №2118](#) (дата звернення: 06.05.2026).

9. Про перелік психосоціальних послуг з надання психосоціальної допомоги : наказ МОЗ України від 13.12.2023 № 2118. URL: [Перелік психосоціальних послуг](#) (дата звернення: 06.05.2026).

10. Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної та реабілітаційної допомоги : наказ МОЗ України від 28.09.2012 № 751. URL: [Наказ МОЗ №751](#) (дата звернення: 06.05.2026).

11. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1268. URL: [Постанова КМУ №1268](#) (дата звернення: 06.05.2026).

12. Про затвердження Правил транспортування тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1402. URL: [Постанова КМУ №1402](#) (дата звернення: 06.05.2026).

13. Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації : постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 № 321. URL: [Постанова КМУ №321](#) (дата звернення: 06.05.2026).

14. Деякі питання забезпечення допоміжними засобами реабілітації : постанова Кабінету Міністрів України від 07.12.2023 № 1306. URL: [Постанова КМУ №1306](#) (дата звернення: 06.05.2026).

15. Перелік методів психотерапії з доведеною ефективністю : наказ МОЗ України від 13.12.2023 № 2118. URL: [Перелік методів психотерапії](#) (дата звернення: 06.05.2026).